

Vurderingsveiledning

2011

NOR1039 Norsk for døve og sterkt tunghørte
For sentralt gitt skriftlig eksamen

Vurderingsveiledning til sentralt gitt skriftlig eksamen 2011

Denne vurderingsveiledningen gir informasjon om sentralt gitt eksamen og hvordan denne skal vurderes. Vurderingsveiledningen skal være kjent for elever, lærere og foresatte i god tid før eksamen. Sensorene skal bruke vurderingsveiledningen som en felles referanseramme i sitt arbeid.

Vurderingsveiledningen består av en generell del (del 1), som gjelder for eksamen i alle fag, og en fagspesifikk del (del 2).

Del 1

Organisering av sentralt gitt skriftlig eksamen

Sentralt gitt skriftlig eksamen varer i 5 timer. Så langt det er mulig, bør sentralt gitt eksamen være [IKT-basert](#).

Sentralt gitt skriftlig eksamen kan organiseres med eller uten forberedelsesdag. Om det er forberedelsesdag til eksamen i et fag, går fram av del 2 i vurderingsveiledningen.

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett. Forberedelsesdagen er obligatorisk skoledag. I forberedelsestiden kan eleven samarbeide, hente informasjon og få veiledning.

Hjelpemidler til sentralt gitt eksamen

Sentralt gitt eksamen kan følge to ulike modeller. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, avhenger av hvilken av de to modellene som er valgt.

- **Modell 1 – Eksamen**

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. For norsk, samisk, finsk som andrespråk og fremmedspråkene er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt.

- **Modell 2 – Todelt eksamen**

Del 1 – Skrivesaker, passer, linjal med centimetermål og vinkelmåler er tillatt.

Del 2 – Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.

Den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningen gir informasjon om hvilken modell som benyttes i det enkelte fag.

Gjennom opplæringen i det enkelte fag skal elevene ha blitt veiledet i å vurdere hvilke hjelpemidler de vil ha nytte av i arbeidet med å løse ulike typer oppgaver. Det er eleven selv, gjerne i samråd med læreren, som finner fram til hvilke hjelpemidler som er formålstjenlige.

Bruk av kilder

Dersom det er aktuelt for eleven å bruke kilder i besvarelsen, må disse oppgis på en etterrettelig måte. Det finnes ulike måter å oppgi kilder på. Det er viktig at kilder som blir brukt til eksamen, oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.

Eleven skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på så vel lærebøker som annen litteratur. Dersom eleven bruker utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.

Dersom sensor mistenker at en besvarelse inneholder kopiert materiale uten kildehenvisning, kan besvarelsen sendes til plagiatskontroll.

Vurdering av eksamensbesvarelser

Læreplanene og forskrift til opplæringsloven er grunddokumenter for vurderingsarbeidet. Forskrift til opplæringsloven §§ 3-25 og 4-18 slår fast følgende:

Eksamen skal organiserast slik at eleven/deltakaren eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget. Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven/deltakaren eller privatisten slik den kjem fram på eksamen.

Kompetanse er i denne sammenhengen definert som evnen til å møte en kompleks utfordring eller utføre en kompleks aktivitet eller oppgave.¹ Eksamensoppgavene blir utformet slik at de prøver denne kompetansen. Grunnlaget for å vurdere kompetansen elevene viser i eksamensbesvarelsen, er kompetansemålene i læreplanen for fag.²

De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemålene i alle læreplanene for fag. Grunnleggende ferdigheter vil derfor kunne prøves indirekte til sentralt gitt eksamen. Grunnleggende ferdigheter utgjør ikke et selvstendig vurderingsgrunnlag.

Karakterer

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

- a) Karakteren 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget.
- b) Karakteren 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget.
- c) Karakteren 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget.
- d) Karakteren 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget.
- e) Karakteren 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget.
- f) Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

Kjennetegnene på måloppnåelse i den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningene beskriver nærmere hva for eksempel "god kompetanse i faget" vil si for et bestemt fag til skriftlig eksamen.

---

¹ St.meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*.

² Forskrift til opplæringsloven §§ 3-3 og 4-3.

DEL 2

NOR 1039 Norsk for døve og sterkt tunghørte

Vurdering av sentralt gitt skriftlig eksamen i NOR1039 Norsk for døve og sterkt tunghørte er organisert med en forberedelsesdag på skolen og en fem timers prøve.

Eksamensoppgavene tar utgangspunkt i temaet i forberedelsesdelen.

Forberedelse til eksamen

I forberedelsestiden får kandidatene muligheter til å sette seg inn i et felles tema for å sikre at oppgavene kan besvares av alle kandidatene, uansett hvilke temaer de har arbeidet med i opplæringen. I forberedelsestiden er det tillatt å bruke alle hjelpemidler. Forberedelsesdagen er en ordinær skoledag, og kandidatene har rett til veiledning. Det er spesielt viktig for kandidatene å notere kilder som er relevante. På eksamensdagen skal kildene som blir brukt, oppgis i besvarelsen (jf. Vurderingsveiledningen del 1).

Eksamen

Eksamenssettet består av to oppgavedeler, Del A og Del B.

Ulike kompetansemål fra tre av de fire hovedområdene i læreplanen i Norsk for døve og sterkt tunghørte; *Skriftlige tekster*, *Sammensatte tekster*, og *Språk og kultur* blir prøvet til eksamen. Oppgavene krever at kandidaten produserer lengre tekster ut fra en gitt problemstilling, og oppgavene tar opp ulike perspektiver i forhold til gitt tema.

Del A

Kandidaten velger en av flere oppgaver som prøver kandidatens kompetanse i å skrive saksprosaetekst. Hvordan kandidaten utnytter sin kunnskap, språkferdigheter, tekststruktur, virkemidler, sjangerkunnskap og kritisk bruk av kilder og kildehenvisninger er sentrale momenter i vurderingen.

Del B

Kandidaten velger en av flere oppgaver som prøver kandidatens kompetanse i å skrive skjønnlitterær tekst eller sakprosaetekst. Hvordan kandidaten utnytter sin kunnskap, språkferdigheter, tekststruktur, virkemidler, sjangerkunnskap og kritisk bruk av kilder og kildehenvisninger er sentrale momenter i vurderingen.

Legg merke til at det er den samlede kompetansen kandidaten viser i besvarelsen, som skal vurderes. Se vurderingsmatrisen på neste side.

Kompetansenivå	Innhold	Struktur	Språk	Kilder
Høyt 6 og 5	<p>Eleven: besvarer oppgaven på en relevant og fullstendig måte i forhold til oppgaveteksten og viser kultur- og litteraturkunnskap</p> <p>skaper tekst som forteller, beskriver, argumenterer, vurderer og viser refleksjon</p> <p>gjør greie for, analyserer eller drøfter et emne på en utfyllende måte</p> <p>uttrykker seg på en selvstendig og presis måte</p> <p>viser god sjangerkunnskap og mottakerbevissthet</p>	<p>Eleven: skaper tekst med en klar og hensiktsmessig struktur</p> <p>skaper tekst med sammenheng og god flyt</p> <p>skaper tekst som er godt tilpasset kommunikasjons-situasjonen og sjangerkrav</p> <p>bruker avsnitt på en korrekt måte og bruker ulike former for tekstbinding</p>	<p>Eleven: bruker et bredt, relevant og variert ordforråd</p> <p>behersker bruken av de grammatiske elementene og bruker ulike setningstyper og strukturer på en hensiktsmessig måte</p> <p>bruker relevante virkemidler</p>	<p>Eleven: oppgir kilder på en ryddig og fullstendig måte</p> <p>bruker innhold fra ulike kilder på en selvstendig, ansvarlig og kritisk måte</p>
Middels 4 og 3	<p>Eleven: besvarer oppgaven på en relevant måte</p> <p>skaper tekst som i noen grad argumenterer, forteller, beskriver, vurderer og viser refleksjon</p> <p>gjør greie for, analyserer eller drøfter et emne</p> <p>presenterer et budskap på en selvstendig og stort sett tydelig måte</p> <p>viser en viss grad av mottaker- og sjangerbevissthet</p>	<p>Eleven: skaper en tekst med en viss grad av struktur, flyt og inndeling i avsnitt</p> <p>lager sammenheng i en tekst ved hjelp av enkel tekstbinding</p>	<p>Eleven: bruker et ordforråd som er tilstrekkelig for temaet i teksten</p> <p>behersker i tilstrekkelig grad de grammatiske elementene</p> <p>bruker en noe enkel syntaks med noe variasjon</p>	<p>Eleven: oppgir kilder</p> <p>bruker innhold fra ulike kilder</p>
Lavt 2	<p>Eleven: besvarer oppgaven på en enkel måte</p> <p>viser vilje til å kommunisere</p>	<p>Eleven: setter sammen ytringer til en enkel tekst</p>	<p>Eleven: bruker et enkelt ordforråd</p> <p>uttrykker mening, selv om språket kan inneholde grammatiske feil og/eller være preget av tegnspråkgrammatikk</p>	<p>Eleven: viser noe kjennskap til kildebruk</p>
1	Eleven viser lavere kompetanse enn det som er beskrevet over			

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no